Eduskunnan asunto- ja ympäristöjaosto 24.10.2019

Viite: Asunto- ja ympäristöjaoston lausuntopyyntö 11.10.2019

Asia: HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Teema: Mom. 35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Talousarvioesityksessä vuodelle 2020 on Ympäristöministeriön hallinnonalan avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (35.01.65) esitetty 1 730 000 euron määrärahaa. Tämä tarkoittaa sitä, että ko. momentin määrärahaa esitetään pienennettäväksi 200 000 eurolla kuluvaan vuoteen verrattuna. Leikkaus on yli 10 %.

Momentin määräraha on valtakunnallisesti merkittävin valtionapu luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille sekä ympäristökasvatus- ja valistushankkeille.

Momentin määrärahaa käytetään yleisavustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden perustoimintaan. Valtionapu on järjestöille välttämätöntä, jotta niiden pitkäjänteinen osallistuminen luonnon- ja ympäristönsuojelutyöhön eri tasoilla voidaan turvata. Avustukset luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille edistävät kustannustehokkaasti ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteita.

Erityisesti haluamme nostaa esiin ympäristökasvatuksen suurta tarvetta. Momentin 35.01.65 määräraha pitää sisällään myös ympäristökasvatuksen ja -valistuksen hankeavustukset. Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisella on kiire, mutta samaan aikaan on panostettava pitkäjänteiseen ympäristökasvatus- ja kestävän kehityksen kasvatukseen, joka luo pohjan yhteiskunnan uudistumiselle. Ympäristökasvatuksen ja -valistuksen hankeavustuksia on haettu viime vuosina peräti 1 - 2,1 miljoonan edestä vuosittain. Rahoitusta on pystytty myöntämään vain noin 240 000 euron edestä. Ilman rahoitusta on jäänyt suuri määrä hyviä ja tarpeellisia hankkeita. Kehittämishankkeiden tosiasiallinen rahoitustarve onkin vähintään 500 000 euroa.

Rinteen hallitusohjelmassa on sitouduttu *edistämään luonto- ja ympäristökasvatusta* sekä *ottamaan huomioon kestävä kehitys ja ilmastokasvatus [--] läpileikkaavina teemoina eri koulutusasteilla*. Momentin 35.01.65 määrärahalla voidaan merkittävästi edistää näitä molempia hallitusohjelmakirjauksia. Mielestämme valtion tulisi johdonmukaisesti lisätä tähän kohdistettua rahoitusta: sekä lisäämällä luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen rahoitusta että ympäristökasvatuksen hankerahoituksella.

Mikäli hallitusohjelmassa olevien ympäristökasvatuksen kirjausten halutaan toteutuvan, tulee ensi vuoden 2020 talousarviossa vastata tähän tarpeeseen erityisesti momentilla 35.01.65. Ehdotettu 100 000 euron leikkaus luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen rahoitukseen tulisi peruuttaa. Tämän lisäksi ympäristökasvatuksen hankerahoitusta tulisi nostaa 300 000 eurolla.

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi esittää, että ***momentin 35.01.65 määrärahaa korotetaan 400 000 eurolla.***

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomen puolesta

Sinikka Kunttu, toiminnanjohtaja